

NATIONAAL VLAAMISCH VERBOND, onzijdige, zelfstandige Vlaamse partij, opgericht te Brussel in juni 1891. Bleef bestaan tot in 1914.

Al van 1889 af streefde de Landdagbeweging (z. aldaar) naar een vaste organisatievorm. Op 19 juli 1890 organiseerde het Comité der Landdagen een speciale vergadering, waar het voorstel van A. Prayon-van Zuylen, tot stichting van een onzijdig Nationaal Vlaamsch Verbond eenparig werd aangenomen. Het zou de activiteiten van de Landdagen aanvullen. Het initiatief werd vooral gesteund door de liberalen, die vreesden dat de liberale flaminganten opgeslorpt zouden worden door de katholieke meerderheid van de Landdagen. Op 7 juni 1891 werd het Verbond opgericht, meteen ook als reactie tegen de pas gestichte Vlaamsche Katholieke Landsbond (z. aldaar), waarmee het zich later verzoende. De opzet was een onzijdig verbond, boven de partijen verheven, in stand te houden. De leiding berustte hoofdzakelijk bij de Brusselse vrijzinnigen A. Goffin, M. Josson, Fr. Reinhard, Th. Coopman, maar de katholieke Ign. de Beucker was voorzitter. Het Verbond nam geleidelijk de taak van het Comité der Landdagen over. Het aftredende bestuur der Landdagen riep op 18 april 1892 te Brussel een Landdag samen, waar in uitvoering van een beslissing van het Verbond werd overgegaan tot de stichting van een Vlaamsche Volksraad (z. aldaar), een Vlaams parlement, waar de Vlaamse politiek besproken zou worden. Tot aan de Eerste Wereldoorlog heeft het Nationaal Vlaamsch Verbond heel wat werk verricht: studiecomités werden opgericht, verzoekschriften werden verstuurd, petitionnementen werden georganiseerd. Meer speciaal ijverde het voor de vernederlandsing van de hoofdstad. In de partijpolitiek heeft het Verbond echter geen rol gespeeld.

LITERATUUR : *Nationaal Vlaamsch Verbond. Verslag van het bestuur over zijne werkzaamheden gedurende het tienjarig tijdvak 1891-1901* (1902); - *Nationaal Vlaamsch Verbond. Algemeen Verslag over de werking van het NVV 1891-1911, voorgedragen ter feestzitting te Leuven den 29 oktober 1911* (z.j.); - M. de Vroede, *Juliaan De Vriendt in de politiek en de Vlaamse Beweging* (1960); - L. Wils, *De oorsprong van de kristen-demokratie. Het aandeel van de Vlaams-demokratische stroming* (1963); - H.J. Elias, *Geschiedenis van de Vlaamse Gedachte, IV* (1965); - L. Wils, *Het Daensisme; de opstand van het Zuidvlaams platteland* (1969).

HARRY DE CEULAER